

Samsø Kommune, Renovering af Langør Havn

Vurdering af påvirkning på Natura 2000-område i forbindelse med renovering af Langør Havn

Dato	2023.05.10
Udarb.	ES/NKR/HAO
KS	JAK
Rev.	B
Rev. Dato	2024.07.04

Projektnr.	19.022
------------	--------

Indhold

1.	Indledning.....	3
2.	Eksisterende og fremtidige forhold	3
3.	Lovgrundlag og vurderingens omfang	7
4.	Påvirkning af målopfyldelse i vandområdeplan 2021 – 2027	7
5.	Screening af områdets udpegningsgrundlag	8
5.1.	Områdets naturtyper	8
5.2.	Områdets habitatarter.....	10
5.2.1.	Stor vandsalamander	10
5.2.2.	Gråsæl	10
5.2.3.	Spættet sæl	10
5.3.	Områdets fuglearter	10
5.3.1.	Skarv (TY)	10
5.3.2.	Klyde (Y)	11
5.3.3.	Dværgterne (Y)	12
5.3.4.	Splitterne (Y)	12
5.3.5.	Havterne (Y)	13
5.3.6.	Sangsvane (T).....	14
5.3.7.	Edderfugl, Sortand og Fløjlsand (T)	14
6.	Væsentlighedsvurdering.....	15
6.1.	Habitatnaturtypen lagune	15
6.2.	Gråsæl	16
6.3.	Spættet sæl.....	16
6.4.	Trækkende sortand, fløjlsand og edderfugl	17
7.	Konsekvensvurdering	17
7.1.	Habitatnaturtypen lagune	17
7.1.1.	Konkrete målsætninger.....	17
7.1.2.	Vurdering.....	17
8.	Konklusion	18

Følgende bilag og tegninger er vedhæftet:

Bilag

Bilag 1 – Notat_Sediment – Langør Havn 2023_rev1

Tegninger

100 – Oversigtsplan, Projektoversigt

1. Indledning

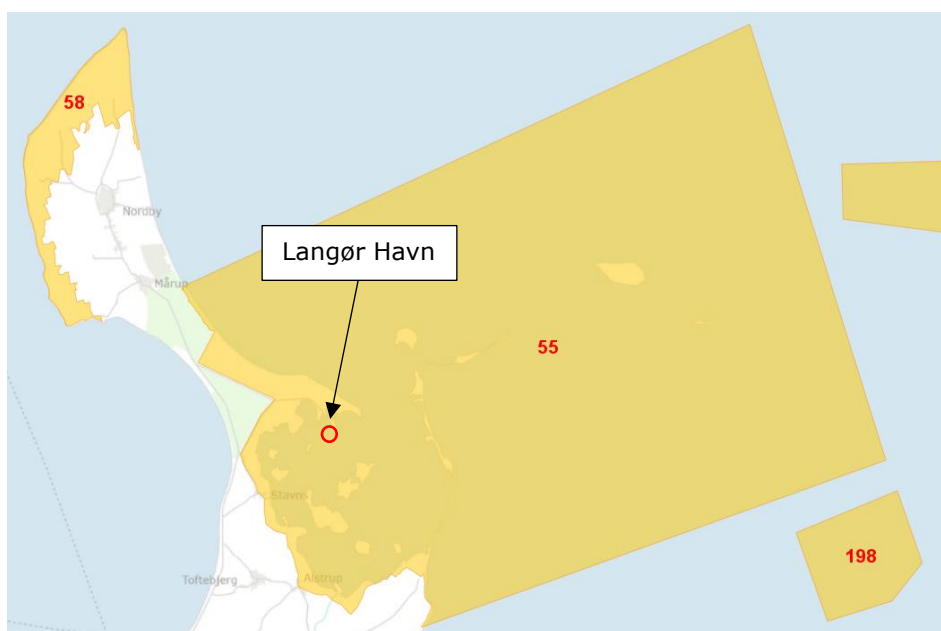
Samsø Kommune ønsker at renovere Langør Havn, da en større del af de eksisterende konstruktioner er i ringe stand, med begrænset restlevetid. Der er derfor tale om et nødvendigt vedligehold af havnen, som ikke udvides med nye bådpladser. Projektet indeholder primært renovering af eksisterende konstruktioner, hvor geometri og funktion bibeholdes. Der søges dog om mindre ændringer, som sammenbygning af bådebroerne på den østlige side af havens pier (træbro 5) samt etablering af to vigepladser på de indvendige hjørner på havnens broer (træbro 2). Antallet af bådpladser og havnens ydre grænser forbliver uændret. Renoveringsarbejder fremgår af vedlagte tegning 100.

Langør Havn ligger i Natura 2000-område nr. 55, Habitatområde H51 og Fuglebeskyttelsesområde F31, som dækker Stavns Fjord, Samsø Østerflak og Nordby Hede. Der skal derfor foretages en vurdering af eventuelle påvirkninger af Natura 2000-området.

Denne vurdering er udarbejdet som et særskilt dokument og anvendes som tillæg til ansøgning om tilladelse til anlæg på søterritoriet.

2. Eksisterende og fremtidige forhold

Langør Havn ligger i Natura 2000-område nr. 55, Habitatområde H51 og Fuglebeskyttelsesområde F31, som dækker Stavns Fjord, Samsø Østerflak og Nordby Hede. Se *Figur 1* for yderligere.

Figur 1 – Angivelse af Natura-2000 område nr. 55, Habitatområde H51 og Fuglebeskyttelsesområde F31

De eksisterende og fremtidige forhold er illustreret ved *Figur 2*. Som det fremgår af figuren, så foregår alt arbejde ved eller indenfor den eksisterende havnegrænse. Projektet udføres indenfor det eksisterende havneområde, og ændrer ikke opbygningen ift. havnens nuværende udformning.

Figur 2 – Illustration af eksist. og fremtidige forhold. De optegnede linjer viser fremtidige forhold, hvor luftfotoet viser eksist. forhold, se også vedlagte tegning 100

Projektet indeholder primært renovering af eksisterende konstruktioner, så disse fortsat kan opretholde deres oprindelige funktion. Dertil kommer en mindre tilbygning i hjørnet mellem træbro 1 og 2 samt træbro 2 og 3. Træbro nr. 5 renoveres og bygges sammen til én bro. Udover renoveringsarbejdet oprenses havnebassinet, for at opretholde de koter som er angivet i Den Danske Havnelods. Omfang af oprensingsarbejde fremgår af *Figur 3*.

Figur 3 – Områdeinddeling ifm. oprensning. De røde områder markerer områder hvor der ønskes oprensning

Det er værd at påpege, at projektets primære karakter er renovering og vedligehold af eksisterende konstruktioner. Langør havns udformning og havnegrænse har været uændret siden Natura 2000 område nr. 55 blev udpeget. Langør Havns overordnede geometri har stort set været konstant siden medio 1940'erne.

For at ramme så få pæle som muligt ifm. renoveringen, er pælene i havnen blevet gennemgået under vand på forhånd. Det har vist sig at det ved træbro nr. 1, 2 og 3 er muligt, med få levetidsforlængende tiltag, at genbruge de fleste pæle. Dette betyder at ca. 155 pæle bliver genbrugt fordelt på de tre træbroer.

I forbindelse med ramning af nye pæle vil der blive anvendt softstarter, pinger og sælskræmmer, da dette er standardkrav for rammearbejder i alle projekter som A1 Consult udbyder.

I

Tabel 1 er der angivet forskelle mellem den eksisterende og fremtidige havneudformning, samt omfanget af renoveringsarbejder.

Tabel 1 – Opstilling af omfang og forskelle mellem eksisterende og fremtidige forhold

Område	Beskrivelse
Stenmole m. BT-mur nr. 1	Stenmolen renoveres og efterfyldes med søsten. Betonmur renoveres. Oprindelig geometri bibeholdes.
Stenmole m. BT-mur nr. 2	Der renoveres ikke på denne konstruktion i projektet. Renoveret Estakade nr. 1 og 2 tilkobles i hver sin ende.
Betonbro	Betondæk og -indfatning renoveres. Oprindelig geometri bibeholdes.
Træbro nr. 1	Bro renoveres med ny træoverbygning og udskiftning af nedbrudte pæle, i alt ca. 63 stk. inkl. agterpæle. Oprindelig geometri bibeholdes.
Træbro nr. 2	Bro renoveres med ny træoverbygning og udskiftning af nedbrudte pæle, i alt ca. 46 stk. inkl. agterpæle. Etablering af 2 stk. nye vigepladser af ca. 19 m ² . Ydre geometri udvidet med ca. 38 m ² ind mod havnebassinet.
Træbro nr. 3	Bro renoveres med ny træoverbygning, bølgeskærm og udskiftning af nedbrudte pæle, i alt ca. 58 stk. inkl. agterpæle. Oprindelig geometri bibeholdes.
Træbro nr. 4	Bro totalrenoveres med ny træoverbygning, bølgeskærm og udskiftning af nedbrudte pæle i alt 16 stk. Oprindelig geometri bibeholdes.
Træbro nr. 5	Bro totalrenoveres og udvides ved at bygge de to tidligere broer sammen og flytte den sydlige bro ca. 1,5 m længere ud i bassinet. Broen fundes på 30 stk. nye pæle.
Træbro nr. 6	Bro totalrenoveres med ny træoverbygning og nye pæle, i alt 24 stk. Oprindelig geometri bibeholdes.
Træbro nr. 7	Bro renoveres med ny træoverbygning og udskiftning af nedbrudte pæle, i alt 4 stk. Oprindelig geometri bibeholdes.
Estakade nr. 1	Estakade totalrenoveres med ny træoverbygning/bølgeskærm og nye pæle, i alt 13 stk. Oprindelig geometri bibeholdes.
Estakade nr. 2	Estakade totalrenoveres med ny træoverbygning/bølgeskærm og nye pæle, i alt 19 stk. Oprindelig geometri bibeholdes.
Oprensning	Der oprenses ca. 2.150 m ³
Antal bådepladser	Uændret. Mindre kapacitet ift. gæstesejlere grundet vigepladser ved hjørne mellem træbro 1-2 og 2-3

I forlængelse af ovenstående kan det oplyses, at der i fremtiden ikke vil foregå aktiviteter i havnen, som adskiller sig fra de aktiviteter, der finder sted i dag.

Renoveringen af de eksisterende konstruktioner i Langør Havn forventes foretaget udenfor sejlsæsonen, dvs. i perioden august til april. Dette skyldes havene i denne periode kun bruges minimalt, hvorved der vil være plads til entreprenøren. Oprensningen udføres i månederne oktober – marts for at begrænse påvirkningen af bundflora (se i øvrigt afsnit 5.1).

3. Lovgrundlag og vurderingens omfang

Nærværende afsnit har til formål at beskrive grundlaget for Natura 2000 vurdering af projektet samt vurderingens overordnede indhold.

Natura 2000-områderne er udlagt inden for EU for at beskytte værdifulde naturområder, dyr og planter, som er omfattet af habitatdirektivet og fuglebeskyttelsesdirektivet. I Danmark er fuglebeskyttelsesdirektivet og habitatdirektivet indarbejdet i lovgivningen i habitatbekendtgørelsen.

Formålet med Natura 2000-netværket er at sikre gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper, som er udpegningsgrundlaget for de enkelte Natura 2000-områder.

Ifølge habitatbekendtgørelsen skal der udarbejdes en væsentlighedsvurdering af planer og projekter, som vil være placeret inden for de beskyttede områder eller kan påvirke ind i de beskyttede områder og udpegningsgrundlaget.

Hvis det i væsentlighedsvurderingen ikke kan afvises, at projektet kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en konsekvensvurdering.

Som led i Natura 2000 vurderingen foretages en vurdering i forhold til om projektet forhindrer opfyldelse af de konkrete mål i vandplanen for området.

Natura 2000 vurderingen består derfor af følgende elementer:

- Vurdering i forhold til fastsatte målsætninger i den gældende vandplan
- Screening af områdets udpegningsgrundlag med henblik på hvilke arter og naturtyper der inddrages i væsentlighedsvurderingen
- Væsentlighedsvurdering
- Konsekvensvurdering

4. Påvirkning af målopfyldelse i vandområdeplan 2021 – 2027

Stavns Fjord er en del af vandområdedistrikt I (Fyn og Jylland) og hovedvandoplandet Århus Bugt. Målsætningen er en god økologisk og kemisk tilstand.

Den aktuelle økologiske tilstand, som senest er bestemt i 2019, er dårlig som følge af en lav dybdegrænse for kvalitetselementerne rodfæstede bundplanter. Tilstanden for kvalitetselementerne bundfauna og fytoplankton er god for Stavns Fjord.

Omtrent 600 meter syd for Langør Havn befinder der sig et ålegræstran-sekt, der indgår i den nationale overvågning (NOVANA) af ålegræs.

Nedramning af pæle og opgravning af sediment kan forårsage ophvirvling af sediment, som potentielt kan påvirke lysforholdene negativt og dermed forværre tilstanden for kvalitetselementet, ålegræs og andre rodfæstede planter, i det berørte kystvand.

Nedramning af pæle forventes ikke at medføre et målbart spild, og foretages udenfor sejlsæsonen, og udenfor ålegræssets primære vækstperiode (april – august). Oprensningsarbejdet udføres i perioden oktober – marts, som er udenfor ålegræssets vækstsæson.

Projektet vil dermed ikke påvirke mulighederne for målopfyldelse for vand-områdets økologiske tilstand.

Den aktuelle kemiske tilstand er ikke-god baseret på et forhøjet indhold af de nationalt specifikke stoffer, kadmium og bly, i levende organismer.

De kemiske analyser der er foretaget viser, at indholdet af bly i sedimentet i havnebassinet er under den nedre aktionsgrænse angivet i klapvejledningen, mens koncentrationen af kadmium ligger væsentligt under den øvre aktionsgrænse i klapvejledningen. Materialet forventes bortskaffet ved klappning på klappplads K_143_04, som er beliggende i det nordlige Bælthav uden for Stavns Fjord. Oprensningen forventes derfor ikke at påvirke niveauet af bly og kadmium i fjorden, og vil derfor ikke forhindre målopfyldelse for den kemiske tilstand af Stavns Fjord.

5. Screening af områdets udpegningsgrundlag

Af Natura 2000 basisanalyse 2022-2027 for Stavns Fjord, Samsø Østerflak og Nordby Hede fremgår det hvilke naturtyper samt arter, der ønskes beskyttet. Naturtyperne, arter og fugle fremgår af *Figur 4*.

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 51		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Lagune* (1150)
	Bugt (1160)	Rev (1170)
	Strandvold med enårige planter (1210)	Strandvold med flerårige planter (1220)
	Kystklint/klippe (1230)	Enårig strandengsvegetation (1310)
	Vadegræssamfund (1320)	Strandeng (1330)
	Forklit (2110)	Hvid klit (2120)
	Grå/grøn klit* (2130)	Klithede* (2140)
	Skovklit (2180)	Kransnålaalge-sø (3140)
	Næringsrig sø (3150)	Brunvandet sø (3160)
	Tørt kalksandsoverdrev* (6120)	Kalkoverdrev* (6210)
	Surt overdrev* (6230)	Tidvis våd eng (6410)
	Rigkær (7230)	
	Stor vandsalamander (1166)	Gråsæl (1364)
	Spættet sæl (1365)	

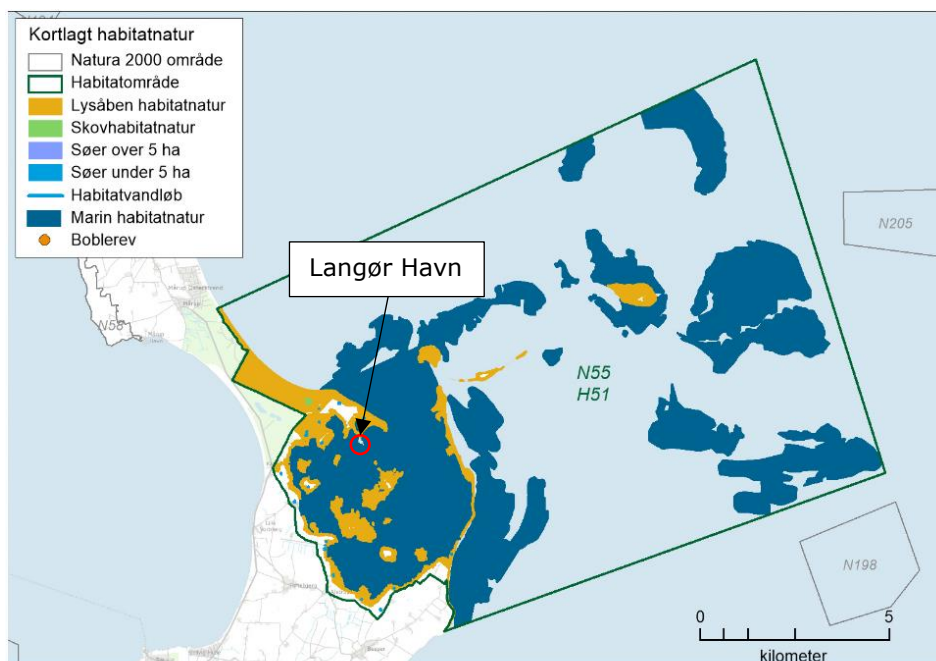
Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 31		
Fugle:	Skarv (TY)	Edderfugl (T)
	Sortand (T)	Fløjlsand (T)
	Klyde (Y)	Dværgterne (Y)
	Splitterne (Y)	Havterne (Y)

Tabellen viser naturtyper og/eller arter på udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype jf. habitatdirektivet. Ved fuglearterne er det angivet, om der er tale om ynglefugle (Y) eller trækfugle (T).

Figur 4 – Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 51 og Fuglebeskyttelsesområde nr. 31

5.1. Områdets naturtyper

Af Figur 5 fremgår de kortlagte habitatnaturtyper. Som det fremgår af figuren nedenfor, ligger havnen indenfor marin habitatnatur (Lagune 1150) samt lysåben habitatnatur.

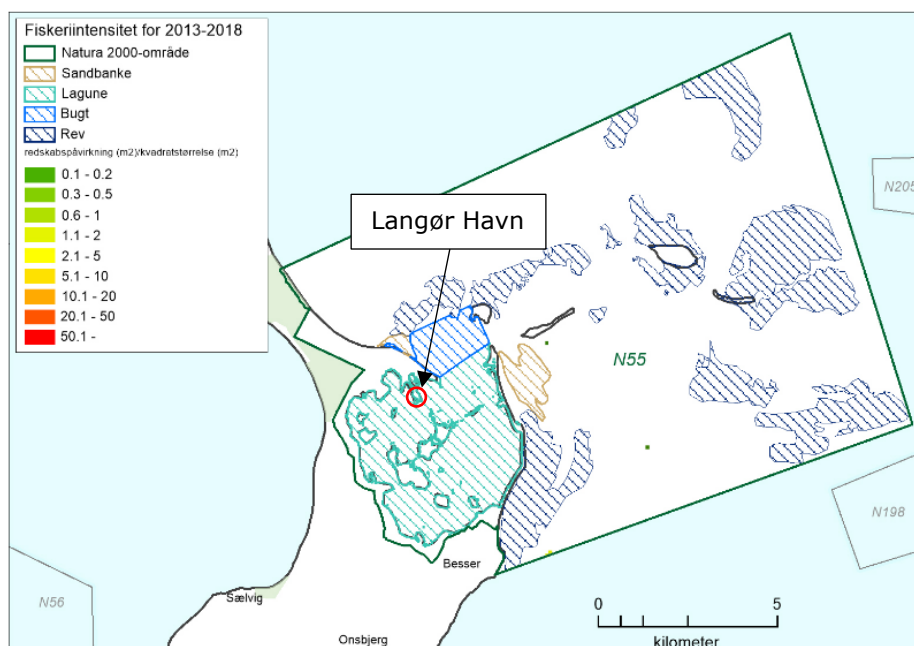

Oversigtskort over Natura 2000-området. På kortet vises områdets kortlagte habitatnaturtyper.

Figur 5 – Habitatnaturtyper for Habitatområde nr. 55

Det vurderes at projektet hverken direkte eller indirekte vil berøre habitatområdets landfaste naturtyper, da entreprenørens råderum på land vil blive begrænset til de eksisterende havnearealer. Disse habitatnaturtyper vil derfor ikke blive vurderet nærmere.

Langør havn er beliggende i den marine naturtype lagune (1150), som det fremgår af Figur 6. Havnen ligger udenfor øvrige marine habitatnaturtyper, som derfor ikke vil blive vurderet nærmere.

Figur 6 – Marine naturtyper samt angivelse af fiskeriintensitet

Havnen befinder sig indenfor habitatnaturtypen lagune, og denne habitatnaturtype vil derfor blive inddraget i vurderingen af projektets virkninger på Natura 2000 området.

5.2. Områdets habitatarter

5.2.1. Stor vandsalamander

Af basisanalyse 2022-2027 for Stavns Fjord, Samsø Østerflak og Nordby Hede fremgår det der er registreret otte levesteder for den udpegede art stor vandsalamander indenfor habitatområdet.

Stor vandsalamander findes især ved søer og lavvandshuller, som ikke forefindes i det aktuelle projektområde.

Det vurderes i forlængelse heraf ikke relevant at foretage yderligere vurdering af denne art ift. projektet.

5.2.2. Gråsæl

Nedenstående tekster er et uddrag af basisanalyse 2022-2027 for Stavns Fjord, Samsø Østerflak og Nordby Hede:

Citat: "Gråsælen er i løbet af de sidste 20 år genindvandret til Danmark efter at have været udryddet i landet i ca. 100 år. Gråsælen er ligesom spættet sæl knyttet til de kystnære farvande, hvor der er rigelig føde og uforstyrrede yngle-/og hvilepladser. I forhold til spættet sæl svømmer gråsælen over større afstande."

Citat: "Gråsæl findes fåtalligt i området og benytter især området ved Bosserne. Bestandsstørrelsen i området er stigende i overvågningsperioden 2007-18 og afspejler således den generelle fremgang for arten på landsplan. I perioden 2007-15 er der hvert år registreret 5 eller færre individer ved Bosserne,

hvorimod antallet i 2016-18 er mangedoblet. Bestandstørrelsen er fluktuerende i 2016-18 og tæller mellem 11 og 25 individer."

Af ovenstående kan det ikke udelukkes, at der kan forekomme gråsæler i nærheden af projektområdet, i kortere eller længere perioder. Gråsæl vil derfor blive inddraget i vurderingen af projektets virkninger.

5.2.3. *Spættet sæl*

Nedenstående tekst er et uddrag af basisanalyse 2022-2027 for Stavns Fjord, Samsø Østerflak og Nordby Hede:

Citat: "Spættet sæl yngler og fælder på Bosserne og bruger dette område som hvileplads året rundt. Besser Rev bruges ligeledes som hvileplads."

Af ovenstående kan det ikke udelukkes, at der kan forekomme spættet sæl i nærheden af projektområdet. Spættet sæl vil derfor blive inddraget i vurderingen af projektets virkninger.

5.3. *Områdets fuglearter*

5.3.1. *Skarv (TY)*

Nedenstående tekst er et uddrag af basisanalyse 2022-2027 for Stavns Fjord, Samsø Østerflak og Nordby Hede:

Citat: "De to ynglekolonier på Yderste Holm og Kolderne i Stavns Fjord er tilsammen landets største og de har været bemærkelsesværdigt stabile de seneste 25 år."

Området omkring Yderste Holm og Kolderne er jf. reservatbestemmelse beskyttet af adgangsforbud. Dette er jf. basisanalysen med til at sikre en stabil yngleforekomst i området.

Det vurderes at projektet ikke vil have en væsentlig påvirkning af ynglende skarver, da projektområdet ligger langt fra de nærmeste yngleområder, og da arbejdet udføres uden for fuglenes yngletid. Skarven vil derfor ikke blive vurderet nærmere.

5.3.2. *Klyde (Y)*

Nedenstående tekst er et uddrag af basisanalyse 2022-2027 for Stavns Fjord, Samsø Østerflak og Nordby Hede:

Citat: "Næsten alle ynglefugle er de seneste år fundet på Hjortholm, der ligger isoleret fra fastlandet og som har tilpas store arealer med strandeng, der umiddelbart virker velegnet som yngleplads. Tidligere år har der også været ynglepar på Brohold og Besser Rev."

Af Figur 7 fremgår levesteder for klyden, samt deres tilstand:

Tilstand af kortlagte levesteder for klyde. Tilstanden er angivet med en farveskala: mørkegrøn= høj, lysegrøn= god, gul= moderat, orange= ringe, rød= dårlig og grå= ej vurderet. Den orange streg angiver fuglebeskyttelsesområdets grænse.

Figur 7 – Levesteder for klyden

Det vurderes at projektet ikke vil have en væsentlig påvirkning af ynglende klyde, da projektområdet ligger ca. 2,3 km fra de nærmeste yngleområder, og da arbejdet udføres uden for fuglenes yngletid. Klyden vil derfor ikke blive vurderet nærmere.

5.3.3. Dværgterne (Y)

Nedenstående tekst er et uddrag af basisanalyse 2022-2027 for Stavns Fjord, Samsø Østerflak og Nordby Hede:

Citat: " Arten er en meget sporadisk ynglefugl i dette område og er således i overvågningsperioden 2004-19 kun fundet to år. Dette skete i forbindelse med overvågningen i 2008 og 2015, hvor der blev fundet hhv. 3 og 4 par. Sidstnævnte par havde etableret sig på Besser Rev. Arten har formentlig aldrig været særligt talrig i området.

Der er i fuglebeskyttelsesområdet kortlagt 5 levesteder for dværgterne, hvoraf de 4 er beregnet til at være i høj tilstand. Disse er beliggende på Kyholm, Lindholm, Vejrø og Bosserne."

Af Figur 8 fremgår levesteder for dværgterren, samt deres tilstand:

Tilstand af kortlagte levesteder for dværgterne. Tilstanden er angivet med en farveskala: mørkegrøn= høj, lysegrøn= god, gul= moderat, orange= ringe, rød= dårlig og grå= ej vurderet. Den orange streg angiver fuglebeskyttelsesområdets grænse.

Figur 8 – Levesteder for dværgterne

Det vurderes at projektet ikke vil have en væsentlig påvirkning af ynglende dværgterne, da projektområdet ligger langt fra de nærmeste yngleområder, og da arbejdet udføres uden for fuglenes yngletid. Dværgterne vil derfor ikke blive vurderet nærmere.

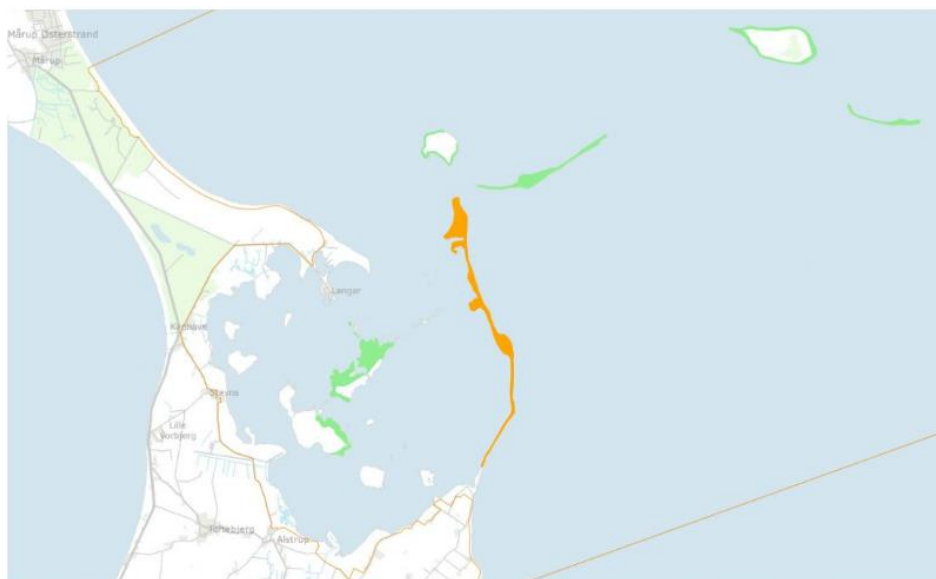
5.3.4. Splitterne (Y)

Nedenstående tekst er et uddrag af basisanalyse 2022-2027 for Stavns Fjord, Samsø Østerflak og Nordby Hede:

Citat: " Splitterne etablerer sig normalt altid i tæt tilknytning til andre arter terner eller hættemåge, hvilket også var tilfældet i 2015, hvor de havde placeret sig sammen med en stor havternekoloni på en holm tæt ved Yderste Holm.

Der er i fuglebeskyttelsesområdet kortlagt 7 levesteder for splitterne, hvoraf de 6 er beregnet til at være i god tilstand. Disse er beliggende på Hjortholm, Mejlesholm, Yderste Holm, Kyholm, Lindholm, Vejrø og Bosserne."

Af Figur 9 fremgår levesteder for splitternen, samt deres tilstand:

Tilstand af kortlagte levesteder for splitterne. Tilstanden er angivet med en farveskala: mørkegrøn= høj, lysegrøn= god, gul= moderat, orange= ringe, rød= dårlig og grå= ej vurderet. Den orange streg angiver fuglebeskyttelsesområdets grænse.

Figur 9 – Levesteder for splitterne

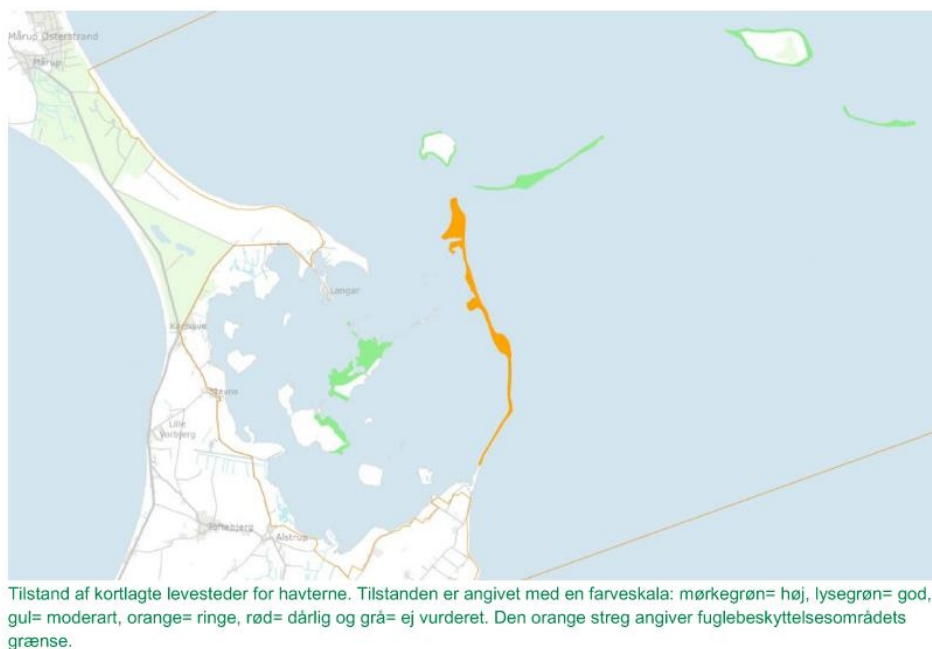
Det vurderes at projektet ikke vil have en væsentlig påvirkning af ynglende splitterne, da projektområdet ligger ca. 2,3 km fra de nærmeste yngleområder, og da arbejdet udføres uden for fuglenes yngletid. Splitterne vil derfor ikke blive vurderet nærmere.

5.3.5. Havterne (Y)

Nedenstående tekst er et uddrag af basisanalyse 2022-2027 for Stavns Fjord, Samsø Østerflak og Nordby Hede:

Citat: " Næsten alle ynglefugle er de seneste år fundet ved Hjortholm der ligger isoleret fra fastlandet og som har tilpas store arealer med strandeng, og arealer med sand, grus og lav vegetation, der umiddelbart virker velegnet som yngleplads. Tidligere år har der også været ynglepar på Brohold og Besser Rev."

Af Figur 10 fremgår levesteder for havternen, samt deres tilstand:

Figur 10 – Levested havterne

Det vurderes at projektet ikke vil have en væsentlig påvirkning af ynglende havterne, da projektområdet ligger ca. 2,3 km fra de nærmeste yngleområder, og da arbejdet udføres uden for fuglenes yngletid. Havterne vil derfor ikke blive vurderet nærmere.

5.3.6. Sangsvane (T)

Nedenstående tekst er et uddrag af basisanalyse 2022-2027 for Stavns Fjord, Samsø Østerflak og Nordby Hede:

Citat: "Fløjlsand, sortand, edderfugl og sangsvane raster i og uden for fjordområdet om vinteren. Dykænderne er afhængige af forekomsten af bunddyr i havet, mens sangsvanen i stor udstrækning ernærer sig på tilstødende områder med agerland."

Da projektet ikke påvirker tilstødende arealer med agerland, vurderes der ikke at være risiko for påvirkning af rastende sangsvane, og arten vil derfor ikke blive vurderet nærmere.

5.3.7. Edderfugl, Sortand og Fløjlsand (T)

Nedenstående tekst er et uddrag af basisanalyse 2022-2027 for Stavns Fjord, Samsø Østerflak og Nordby Hede:

Citat: "Området øst for Samsø er generelt en vigtig efterårs-, vinter- og forårsrasteplads for dykænder, herunder edderfugl/sortand/fløjlsand. Fuglene flytter i nogen grad rundt i Kattegat-området afhængig af vejr og isforhold, og det kan derfor forventes, at en svingende andel af den samlede bestand er til stede inden for områdets afgrænsning på overvågningstidspunktet."

Citat: "Områdets karakter med store åbne vandflader tilgodeser umiddelbart artens behov for uforstyrrede raste- og

fourageringsområder og der vurderes ikke at være trusler for artens fortsatte forekomst i området.”

Da anlægsarbejdet foretages i den periode hvor fuglene raster kan en risiko for påvirkning ikke umiddelbart afvises, og Edderfugl, sortand og fløjlsand vil derfor blive inddraget i vurdering af projektets virkninger på Natura 2000 området.

6. Væsentlighedsvurdering

Risiko for påvirkning kan på forhånd afvises for følgende naturtyper og arter på udpegningsgrundlaget, jf. foregående afsnit:

- De terrestriske habitatnaturtyper
- Stor vandsalamander
- De ynglende fugle skarv, klyde, dværgterne, splitterne og havterne.

I det følgende foretages en væsentlighedsvurdering af følgende naturtyper og arter, med henblik på at vurdere om en væsentlig påvirkning kan afvises:

- Den marine habitatnaturtype lagune
- Gråsæl
- Spættet sæl
- Trækfuglene edderfugl, sortand og fløjlsand

6.1. Habitatnaturtypen lagune

Kystlaguner og strandsøer (1150) er brakvandssøer afsnøret fra havet, og de udgør dermed en overgangszone mellem de indenlandske søer og kysthabitaterne.

Det fremgår af basisanalysen at habitattypen er udlagt som kystlagune i Stavns Fjord. Bunden i fjorden er sandet, og der vokser rød- og brunalger samt en smule ålegræs. Epifaunasammensætningen i fjorden minder om den på sandbankerne, dvs. at epifaunasamfundet generelt optræder med en meget lav dækningsgrad. Der ses primært mobile dyr som søstjerner, søpindsvin, sandkrabber, sandorme og snegle.

Fjorden er afskærmet fra havet af den lange Odde, Besser Rev, som er bestående af lysåbne naturtyper som strandenge, overdrev og klitter. Vandudskiftningen i fjorden er ganske stor gennem en op til 6 meter dyb strømmende. Saltholdigheden i fjorden er derfor stabil.

Projektet indebærer ikke indskrænkning i vandarealet, da der alene er tale om renovering af eksisterende konstruktioner.

Da renovering af havnen, og herunder især oprensning af havnebassinet, indebærer arbejde i havbunden, kan det ikke umiddelbart afvises at der kan være en påvirkning af naturtypens tilstand. Der vil derfor være behov for en nærmere konsekvensvurdering af projektets mulige påvirkninger på habitatnaturtypen lagune.

6.2. *Gråsæl*

Det fremgår at den seneste basisbeskrivelse 2022 - 2027, at gråsælen primært benytter området omkring Bosserne, som er beliggende ca. 9 km øst for Langør havn.

Projektområdet er ikke af væsentlig betydning for bestanden, og ligger langt fra gråsælens primære område ved Bosserne. Det kan dog ikke afvises, at individer af sæler vil kunne observeres i/ved projektområdet. Individer af gråsæl som måtte befinde sig i nærheden af projektområdet, kan blive forstyrret af anlægsaktiviteterne, herunder især ramning af nye træpæle. Anvendelse af softstarter, pingere og sælskræmmer i forbindelse med ramning af pæle vil sikre at dyrene undviger, og dermed eliminere risikoen for skade af dyr på individniveau.

Jævnføre basisanalyse 2022-2027 for Stavns Fjord, Samsø Østerflak og Nordby Hede er de primære trusler mod gråsælen følgende:

- Overtrædelse af beskyttelseszoner omkring Bosserne
- Forstyrrelser af sælerne på Bosserne, som følge af de daglige sælsafari-turer om sommeren
- Garnfiskeri hvor havpattedyr kan komme med som bifangst

Ingen af ovenforstående trusler gør sig gældende ifm. renoveringsprojektet af Langør Havn. Det kan derfor afvises at projektet vil indebære risiko for en væsentlig påvirkning af bestanden af gråsæl.

6.3. *Spættet sæl*

Spættet sæl benytter især området omkring ved Bosserne som yngleplads samt Besser rev som hvileplads. Bosserne er beliggende ca. 9 km øst for Langør havn, mens Besser rev er beliggende ca. 2 km øst for Langør Havn.

Det kan ikke udelukkes, at der kan forekomme spættet sæl i nærheden af projektområdet, men projektområdet er ikke af væsentlig betydning for bestanden, og ligger langt for den spættede sæls primære område ved Bosserne og Besser rev.

Individer at spættet sæl som måtte befinde sig i nærheden af projektområdet, kan blive forstyrret af anlægsaktiviteterne, herunder især ramning af nye træpæle. Anvendelse af softstarter, pingere og sælskræmmer i forbindelse med ramning af pæle vil sikre at dyrene undviger, og dermed eliminere risikoen for skade af dyr på individniveau.

Jævnføre basisanalyse 2022-2027 for Stavns Fjord, Samsø Østerflak og Nordby Hede er de primære trusler mod spættet sæl følgende:

- Overtrædelse af beskyttelseszoner omkring Bosserne samt Besser Rev
- Forstyrrelser af sælerne på Bosserne og Besser Rev, som følge af de daglige sælsafari-turer om sommeren
- Garnfiskeri hvor havpattedyr kan komme med som bifangst

Ingen af ovenforstående trusler gør sig gældende i forbindelse med renoveringsprojektet af Langør Havn. Det kan derfor afvises at projektet vil indebære risiko for en væsentlig påvirkning af bestanden af spættet sæl i Natura-2000 området.

6.4. *Trækkende sortand, fløjlsand og edderfugl*

Det fremgår af basisanalysen at trækfuglene sortand, fløjlsand og edderfugl benytter området øst for Samsø som rasteplads. Det fremgår i øvrigt at fuglene i nogen grad flytter rundt i Kattegat-området afhængigt af vejr og isforhold. Projektområdet har derfor ikke væsentlig betydning for trækkende fugle, selvom det ikke kan afvises at de kan befinde sig i området. Fugle som opholder sig i nærhed af projektområdet under anlægsarbejdet vil i praksis forventes at søge væk. Da fuglene i forvejen flytter meget rundt i området, vil dette ikke påvirke bestanden af trækkende fugle i området.

Det fremgår at der ikke ses at være trusler for artens fortsatte forekomst i området. De i basisanalysen udpegede trusler for de pågældende fuglearter i fuglebeskyttelsesområdet F31 – Stavns Fjord, er garnfiskeri, fiskeri med bundgarn, havjagt eller rekreativ sejlads i området.

Projektet vurderes derfor ikke til at udgøre en risiko for væsentlig påvirkning af bestanden af trækkende sortand, fløjlsand eller edderfugl i Natura 2000 området.

7. **Konsekvensvurdering**

Det fremgår af væsentlighedsvurderingen, at der er behov for en nærmere konsekvensvurdering af følgende:

- Habitatnaturtypen lagune

Vurderingen tager udgangspunkt i de konkrete målsætninger som er opstillet for udpegningsgrundlaget i den seneste Natura 2000 plan for området.

7.1. *Habitatnaturtypen lagune*

Habitatnaturtypen lagune (1150) er præget af sandet fjordbund med bevoksning af rød- og brunangler samt en smule ålegræs. Vandudskiftningen i området er ganske stor.

7.1.1. *Konkrete målsætninger*

Habitatnaturtypen lagune er omfattet af følgende konkrete målsætninger i Natura 2000 plan 2022 – 27:

- Den samlede forekomst af naturtyper, arter- og fugles levesteder i Natura 2000-området, uanset om de er kortlagt, skal være stabil eller i fremgang, såfremt de naturgivne forhold giver mulighed for det.
- For de marine naturtyper skal tilstand og areal være stabil eller i fremgang og bidrage til gunstig bevaringsstatus på biogeografisk niveau.
- For marine naturtyper henvises til målsætningerne i vandområdeplanerne

7.1.2. *Vurdering*

Projektet indebærer ikke indskrænkning i areal eller forekomst af habitatnaturtypen lagune, da der alene er tale om renovering af eksisterende konstruktioner.

Projektet indebærer endvidere ikke en påvirkning af mulighederne for at opnå målsætningerne om en god økologisk og kemisk tilstand i den seneste vandområdeplan.

Det vurderes derfor om projektet kan indebære en reduktion i områdets tilstand, og om der er risiko for påvirkninger der er i modstrid mod målsætningerne i vandområdeplanerne.

Det fremgår af basisanalysen (pkt. 3.3.1) at det særligt er næringsstofbelastningen og fiskeri som er trusler mod tilstanden af havbunden.

I forbindelse med projektet i Langør Havn vil der blive foretaget oprensning af ca. 2.150 m³ inden for havnens område. Materialet er analyseret iht. klapvejledningen og analyseresultaterne ligger under det nedre aktionsniveau, dog ligger kadmium en smule over dette (men væsentligt under det øvre aktionsniveau). Oprensningsmaterialerne består af sand og silt hvoraf 15-30 % af materialet ligger i siltfraktionen. Yderligere har oprengningsmaterialet et glødetab på mellem ca. 3 og 11 %. Miljørapporten fremgår af bilag 1.

Det vurderes at der ifm. oprengningsarbejdet vil være risiko for lokal spredning af sediment uden for havneområdet. Da materialet primært består af sand, vil vandsøjlen kun i kortere periode blive sedimentfyldt. Spredningen af næringsstoffer vurderes at være relativ lille, da der er tale om lavt glødetab og lille oprengningsmængde. Arbejdet udføres i perioden oktober til marts, dvs. udenfor algernes vækstsæson, og en eventuelt lokal frigivelse af næringsalte ved oprengningen vil derfor ikke medføre en øget vækst af fytoplankton og makroalger. Sedimentspildet vil tilsvarende ikke påvirke væksten af rodfæstet bundvegetation. Det vurderes derfor, at oprengningsarbejdet ikke vil have en negativ indflydelse på naturen i nærområdet omkring havnen.

Det vurderes derfor, at projektet ikke vil medføre frigivelse af sediment, næringsalte eller forurenende stoffer i et omfang som vil påvirke områdets tilstand, og herunder heller ikke forhindre opfyldelse af målsætningerne i Natura 2000 planen og vandområdeplanen for området.

8. Konklusion

De største trusler mod arter i Natura 2000-området vurderes at foregå under udførelsesperioden, hvor der ifm. rammearbejdet vil forekomme perioder med støjende aktivitet.

Den fremtidige påvirkning af Natura-2000 området ændres ikke, da der hverken sker justeringer af Langør Havns ydre rammer eller antallet af bådepladser.

Ovenstående vurdering viser, at projektet ikke vil påvirke Natura 2000-område nr. 55 væsentligt, og dermed ikke vil være til hindre for, at Natura 2000-området kan opfylde sine målsætninger fremadrettet.